

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/2/2023
Identifikačné číslo spisu:	4110203448
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:4110203448.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkýň 1/ X. A., narodenej Y., Z., 2/ F. Q., narodenej Y., Z., obe zast. Advokátska kancelária JUDr. CIMRÁK s. r. o., Nitra, Štefánikova 7, IČO: 36 868 876, proti žalovaným 1/ D. O. NITROS, s miestom podnikania Nitra, Novozámocká 212, IČO: 14 109 760, 2/ D. O., narodenému Y., Z., 3/ D. O., narodenej Y., Z., všetci zast. advokátom JUDr. Norbertom Kálmánom, Nitra, Sv. Beňadika 30/B, o vyporiadanie združenia, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 12C/49/2010, o dovolaní žalovaných 2/ a 3/ proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre zo dňa 28. júla 2022 sp. zn. 9Co/65/2022, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 28. júla 2022 sp. zn. 9Co/65/2022 vo výroku, ktorým odvolanie žalovaných odmietol a vo výroku o trovách odvolacieho konania z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Vo zvyšku dovolanie o d m i e t a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 6. apríla 2022 č. k. 12C/49/2010-829 výrokom I. rozhodol, že do majetku získaného výkonom spoločnej činnosti združenia NITROS boli nadobudnuté veci vymedzené v tomto výroku; výrokom II. zrušil a vyporiadal podielové spoluvlastníctvo k majetku združenia NITROS, zaniknutého dňom 15. februára 2006 spôsobom uvedeným v tomto výroku; výrokom III. určil, že do dedičstva po zomrelom F. A., zomr. Y., naposledy bytom Z., patrí vyporiadavací podiel zo združenia s obchodným názvom NITROS, ktorého účastníkmi boli D. O., IČO: 14 109 760 a F. A., IČO: 17 554 691, v hodnote 158.063,97 eur; výrokom IV. súd prvej inštancie žalobu vo zvyšnej časti zamietol; výrokom V. priznal žalobkyniam 1/ a 2/ náhradu trov konania v plnej výške, ktorú sú povinní zaplatiť žalovaní 1/ až 3/ spoločne a nerozdielne s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením; výrokom VI. rozhodol, že žalovaní 1/ až 3/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť trovy štátu v rozsahu 100 % na účet okresného súdu.

1.1. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 829 ods. 1, § 831, § 833, § 834, § 835 ods. 1, § 839, § 841 Občianskeho zákonníka zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej

aj „OZ“), § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“).

2. Krajský súd v Nitre (ďalej aj „súd druhej inštancie“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobkýň 1/ a 2/ a na odvolanie žalovaných 1/ až 3/ uznesením zo dňa 28. júla 2022 č. k. 9Co/65/2022-935 prvým výrokom odvolacie konanie (o odvolaní žalobkýň) zastavil; druhým výrokom odvolanie žalovaných odmietol; tretím výrokom žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Odvolací súd zastavenie odvolacieho konania o odvolaní žalobkýň odôvodnil späťvzatím odvolania podľa § 369 ods. 1 až 3 CSP.

2.2. K odvolaniu žalovaných odvolací súd poukazuje na § 123 ods. 2, § 125 ods. 2, § 127 ods. 1 a 2, § 363, § 373 ods. 1, § 386 písm. d) CSP uviedol, že právny zástupca žalovaných doručil elektronicky súdu prvej inštancie dňa 6. mája 2022 podanie, resp. prázdny formulár označený ako „všeobecná agenda“, ktorý bol autorizovaný zaručeným elektronickým podpisom právneho zástupcu žalovaných. Súčasťou tohto podania bola príloha, resp. dokument označený ako „Hruška“, ktorý bol po obsahovej stránke formulovaný ako „odvolanie proti rozsudku zo dňa 06. 04. 2022“, a ktorý nebol v zmysle zák. č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente autorizovaný.

2.3. Odvolací súd uviedol, že v predmetnej veci nepostačuje, že formulár, resp. podanie označené ako „všeobecná agenda“ je v zmysle zákona o e-Governmente autorizované právnym zástupcom žalovaných, keď toto neobsahuje žiadne obsahové náležitosti odvolania. V konkrétnej veci, ak sú obsahové náležitosti odvolania obsiahnuté v samostatnom dokumente, ktorý tvorí prílohu elektronického podania, je s poukazom na ustanovenie § 24 ods. 5 zákona o e-Governmente potrebné, aby došlo k osobitnému autorizovaniu takéhoto dokumentu podľa § 23 zákona o e-Governmente (pozri II. ÚS 442/2021). V prípade, ako je tomu aj v prejednávanej veci, ak aj bol formulár, resp. podanie právneho zástupcu žalovaných autorizované zaručeným elektronickým podpisom, avšak bez toho, aby obsahovalo obsahové náležitosti odvolania a zároveň dokument, resp. príloha podania, ktorá mala podľa zámeru právneho zástupcu žalovaných obsahovať obsahové náležitosti odvolania, nebola osobitne autorizovaná, nemožno takéto podanie právneho zástupcu žalovaných hodnotiť ako elektronické podanie autorizované podľa osobitného predpisu (zákona o e-Governmente), resp. ide o podanie vo veci samej, ktoré bolo v zmysle ustanovenia § 125 ods. 2 CSP potrebné nevyhnutne doručiť súdu do 10 dní v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa zákona o e-Governmente, k čomu však zo strany žalovaných, resp. ich právneho zástupcu nedošlo.

2.4. Pre úplnosť uviedol, že odvolanie žalovaných, ktoré je iba doslovným prepisom napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, okrem podpisu (autorizácie odvolania), neobsahuje ani odvolacie dôvody, pre ktoré žalovaní považujú napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie za nesprávne, a ktoré sú v zmysle § 363 CSP podstatnou náležitosťou odvolania. Keďže v zmysle ustanovenia § 373 ods. 1 veta posledná CSP súd na doplnenie odvolacích dôvodov nevyzýva, bolo potrebné odvolanie žalovaných odmietnuť, a to okrem absencie podpisu (autorizácie odvolania), aj z dôvodu absencie odvolacích dôvodov podľa § 386 písm. d) CSP.

2.5. O trovách konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1, § 255 ods. 2 a článkom 4 CSP.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podali žalovaní 2/ a 3/ (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie, pričom ako dovolací dôvod uviedli § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

3.1. V dovolaní úvodom obsiahlo citovali odôvodnenie odvolania proti rozsudku okresného súdu a uviedli, že toto odvolanie tvorilo prílohu autorizovaného dokumentu označeného ako odvolanie proti rozsudku okresného súdu s tým, že správa obsahuje podpísaný dokument a jednu ďalšiu prílohu.

3.2. Z odôvodnenia krajského súdu jednoznačne vyplýva, že krajský súd nepovažoval predkladaciu správu za podanie vo veci samej, aj keď tento dokument bol autorizovaný a tvoril súčasť predloženej správy, pravdepodobne mal za to, že je potrebné autorizovať aj prílohu. Dovolatelia podotýkajú, že odvolanie podáva v mene klientov advokát, a bolo praxou, že podania advokát podpisoval, napr. aj v záhlaví listiny, resp. podpisoval len predkladaciu správu, nakoľko bolo zvykom, že text listiny bol písaný v prvej osobe, ale bol považovaný za prejav klienta a nie advokáta. Vzhľadom na uvedené majú dovolatelia za to, že podanie doručené v prejednávanej veci okresnému súdu v elektronickej podobe, bolo jednotné podanie kvázi na jednej listine, ktoré bolo autorizované, a tak záver krajského súdu nie je správny.

3.3. Navrhli, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zrušil a krajskému súdu prikázal vo veci o odvolaní konať a rozhodnúť.

4. Žalobkyne 1/ a 2/ v písomnom vyjadrení k podanému dovolaniu navrhli dovolanie žalovaných odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podali v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strany sporu zastúpené v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorých neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie je v časti neprípustné a v časti prípustné a vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod (§ 420 písm. f) CSP) zároveň aj dôvodné.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné dovolanie, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 CSP (prípustnosť dovolania pre vady zmätočnosti) a § 421 CSP (prípustnosť dovolania pre riešenie právnej otázky). Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

9. V danom spore dovolatelia vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP odôvodňovali nesprávnym záverom odvolacieho súdu o absencii podpisu (autorizácii odvolania) a odvolacích dôvodov, pre ktorý záver bolo odvolanie žalovaných 1/ až 3/ odmietnuté, keď tvrdili, že odvolanie tvorilo prílohu autorizovaného dokumentu označeného ako odvolanie proti rozsudku okresného súdu s tým, že správa obsahuje podpísaný dokument a jednu ďalšiu prílohu a prílohu dokumentu nebolo potrebné autorizovať.

10. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

11. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

12. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu už pred účinnosťou CSP judikovala, že o odňatie možnosti konať pred súdom (vo význame znemožnenia realizácie procesných oprávnení účastníka občianskoprávného konania) ide tiež v prípade postupu súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmietne zaoberať meritom veci (konanie zastaví alebo odmietne podanie alebo odvolací súd odmietne odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup nie sú dané (viď napríklad R 23/1994 a R 4/2003, ale aj rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 14/1996, prípadne ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1Cdo/41/2000, 2Cdo/119/2004, 3Cdo/108/2004, 3Cdo/231/2008, 4Cdo/20/2001, 5Cdo/434/2012, 6Cdo/107/2012, 7Cdo/142/2013, 3Cdo/98/2015).

13. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu treba obdobne za účinnosti CSP dospieť záveru, že o nesprávny procesný postup znemožňujúci strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP), ide tiež v prípade procesného postupu súdu, ktorý ako odvolací súd odmietne odvolanie, i keď pre taký procesný postup neboli dané zákonné predpoklady.

14. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd skúmal, či odmietnutie odvolania žalovaných 1/ až 3/ odvolacím súdom vykazovalo znaky procesného postupu znemožňujúceho strane sporu, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP.

15. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že žalobkyne podali na okresnom súde žalobu o vyporiadanie združenia a vydanie predbežného opatrenia dňa 15. februára 2010 (č. l. 1 a nasl. spisu), okresný súd rozhodol o tejto žalobe rozsudkom zo dňa 6. apríla 2022 č. k. 12C/49/2010-829, žalovaní 1/ až 3/ elektronicky podali odvolanie 6. mája 2022 (viď potvrdenie o odoslaní č. l. 892 spisu), a to podanie označené ako „všeobecná agenda“ (viď č. l. 874 spisu) podpísané elektronickým podpisom (viď č. l. 894 spisu) a jeho príloha „Odvolanie proti rozsudku zo dňa 06. 04. 2022“ (viď č. l. 875 spisu) označená ako „O.docx“ bez elektronického podpisu (viď č. l. 894 spisu). Krajský súd rozhodol dovolaním napadnutým uznesením zo dňa 28. júla 2022 č. k. 9Co/65/2022-935 tak, že odvolanie žalovaných 1/ až 3/ odmietol podľa § 386 písm. d) CSP z dôvodu okrem absencie podpisu (autorizácie odvolania), aj z dôvodu absencie odvolacích dôvodov.

16. Vzhľadom na dovoláciu námietku dovolací súd skúmal, či postup krajského súdu pri skúmaní splnenia procesných podmienok podaného odvolania bol v súlade s o zákonom. Podstatné pre uvedené skúmanie bolo posúdenie splnenia podmienok podania odvolania zo strany žalovaných 1/ až 3/, a to najmä, či musí byť aj elektronicky podaná príloha autorizovaného podania žalovaných 1/ až 3/ označená ako odvolanie proti rozsudku okresného súdu autorizovaná, t. j. podpísaná v zmysle osobitného predpisu zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente, ďalej len „zákon o e-Governmente“), a či podanie žalovaných autorizované zaručeným elektronickým podpisom obsahovalo náležitosti odvolania.

17. Podľa § 386 písm. d) CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak nemá náležitosti podľa § 363, ak pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať.

17.1. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

17.2. Podľa § 373 ods. 1 CSP ak odvolanie obsahuje odstrániteľné vady, súd prvej inštancie vyzve odvolateľa, aby chýbajúce náležitosti doplnil, a poučí ho o následkoch neodstránenia vád odvolania. Súď nevyzýva na doplnenie odvolacích dôvodov.

17.3. Podľa § 123 ods. 2 CSP podanie vo veci samej je najmä žaloba, vzájomná žaloba, zmena žaloby, späťvzatie žaloby, odpor, odvolanie, dovolanie.

17.4. Podľa § 125 ods. 2 CSP podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie

podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

17.5. Podľa § 127 ods. 1 CSP ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis.

18. Podľa § 23 ods. 1 zákona o e-Governmente orgán verejnej moci vykoná pri výkone verejnej moci autorizáciu elektronického podania alebo elektronického úradného dokumentu kvalifikovaným elektronickým podpisom vyhotoveným s použitím mandátneho certifikátu alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou, ku ktorým pripojí kvalifikovanú elektronickú časovú pečiatku, a to spôsobom podľa odseku 3. Osoba, ktorá nie je orgánom verejnej moci, vykoná autorizáciu elektronického podania, a) ak sa podľa zákona podáva v elektronickej podobe a zákon neustanovuje iný spôsob autorizácie alebo ak je podľa osobitného predpisu náležitosťou podania vlastnoručný podpis 1. kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou, 2. použitím na to určenej funkcie informačného systému prístupového miesta a po úspešnej autentifikácii osoby, ktorá autorizáciu vykonáva, zodpovedajúcej najmenej úrovni zabezpečenia „pokročilá“ podľa osobitného predpisu, ak sa zabezpečí uvedenie tejto osoby ako odosielateľa elektronickej správy, nemennosť obsahu autorizovaného dokumentu do momentu uloženia v elektronickej schránke adresáta, spojenie autorizovaného dokumentu s identifikátorom osoby odosielateľa a zachovanie väzby medzi nimi, ak to osobitný predpis nezakazuje, alebo 3. uznaným spôsobom autorizácie, ak to osobitný predpis nezakazuje, b) kvalifikovaným elektronickým podpisom, ktorého kvalifikovaný certifikát obsahuje minimálny súbor osobných identifikačných údajov reprezentujúcich jedinečným spôsobom fyzickú osobu podľa osobitného predpisu, a ktorý zahrnul do autorizácie aj kvalifikovanú elektronickú časovú pečiatku, ktorá určuje dátum a čas, po ktorom nastala autorizácia, ak je podľa osobitného predpisu náležitosťou podania vlastnoručný podpis, ktorý musí byť úradne osvedčený.

18.1. Podľa § 24 ods. 3 zákona o e-Governmente správca ústredného portálu, špecializovaného portálu a informačného systému integrovaného obslužného miesta zabezpečuje, aby bolo možné ich prostredníctvom

a) vytvoriť elektronické podanie a k elektronickému podaniu pripojiť iné elektronické dokumenty ako prílohy k elektronickému podaniu podľa § 25 ods. 4, ako aj vytvoriť a odoslať elektronickú úradnú správu s týmto podaním a jeho prílohami, b) autorizovať elektronické podanie a pripojené dokumenty, c) vytlačiť elektronické podanie v listinnej podobe, d) uložiť, aj neúplné, elektronické podanie na pamäťovom médiu, e) zobraziť elektronické podanie spolu s uvedením zoznamu príloh, ak osobitný predpis ustanovuje povinnosť pripojiť k návrhu na začatie konania, žalobe, žiadosti, sťažnosti, vyjadreniu, stanovisku, ohláseniu alebo inému dokumentu prílohu.

18.2. Podľa § 24 ods. 5 zákona o e-Governmente obsahovými náležitosťami elektronického formulára pre elektronické podanie sú obsahové náležitosti návrhu na začatie konania, žaloby, žiadosti, sťažnosti, vyjadrenia, stanoviska, ohlásenia alebo iného dokumentu ustanovené osobitnými predpismi, pričom ak je niektorá z obsahových náležitostí podľa osobitných predpisov viazaná na listinnú podobu, považuje sa za splnenú autorizovaním elektronického podania podávajúcim; to platí aj o náležitostiach príloh elektronického podania, ak nejde o prílohy, ktorými sú veci, ktoré nemajú listinnú podobu alebo elektronickú podobu. Obsahom elektronického formulára pre elektronické podanie môže byť aj identifikátor osoby.

18.3. Podľa § 25 ods. 1 zákona o e-Governmente ak osobitný predpis na účely konania o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach osôb ukladá osobe povinnosť podať alebo doručiť orgánu verejnej moci návrh na začatie konania, žalobu, žiadosť, sťažnosť, vyjadrenie, stanovisko, ohlásenie alebo iný dokument alebo ak ju na ich podanie oprávňuje, považuje sa táto povinnosť za riadne

splnenú alebo toto oprávnenie za riadne využité podaním elektronického podania alebo doručením elektronického podania, ktoré je autorizované za podmienok podľa § 23 ods. 1. Ustanovením prvej vety nie sú dotknuté oprávnenia orgánu verejnej moci podľa osobitných predpisov požadovať odstránenie väd, doplnenie elektronického podania, odmietnuť prijatie elektronického podania alebo možnosť či povinnosť orgánu verejnej moci nekonať alebo konanie zastaviť, ak je elektronické podanie neúplné. Elektronické podanie je podané jeho odoslaním do elektronickej schránky orgánu verejnej moci; na účely preukázania momentu odoslania sa použijú údaje z potvrdenia podľa odseku 8.

19. Vychádzajúc z citovanej zákonnej úpravy z § 123 CSP jednoznačne vyplýva, že odvolanie je podaním vo veci samej. Ďalej z ustanovení CSP (§ 363, § 127 CSP) vyplýva, že podpis podania vo veci samej, a teda aj podpísanie odvolania, je jeho obligatórnou náležitosťou. Podmienka zaručeného elektronického podpisu odvolania ako prílohy elektronického podania vyplýva najmä z § 23 ods. 1, § 24 ods. 5, ako aj § 25 zákona o e-Governmente.

19.1. Žalovaní 1/ až 3/ podali odvolanie elektronicke ako prílohu bez autorizácie, pričom v zmysle § 125 ods. 2 CSP súd na dodatočné doručenie podania v prípade, ak bolo podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu, nevyzýva, na takéto podanie sa neprihliada a nie je možné o ňom rozhodovať. Uvedené potvrdzuje nielen zákonné znenie § 125 ods. 2 CSP, ale aj odborná literatúra: „Podanie vo veci samej v elektronickej podobe bez autorizácie je potrebné dodatočne doručiť buď v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe s autorizáciou (...) podľa § 125 ods. 2 CSP je lehota na doplnenie podania dlhšia, a to desaťdňová. Táto lehota na doplnenie je hmotnoprávna a nie je možné ju predĺžiť. Ak v tejto lehote nie je podanie vo veci samej doplnené, neprihliada sa naň. Nenastanú teda vôbec jeho účinky, konanie ním nie je začaté, skončené, ani nie je zmenený jeho priebeh a súd o ňom vôbec nerozhoduje. Súd pritom k dodatočnému doručeniu podania nevyzýva.“ (ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J., MESIARKINOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J., TOMAŠOVIČ, M., Civilný sporový poriadok, 1. vydanie, Praha: C. H. Beck, 2017, s. 446.).

19.2. Zo zákonného ustanovenia § 125 ods. 2 CSP je zrejmé, že forma, akou sa musí sporová strana/účastník konania obrátiť na súd, je jednoznačne ustanovená ako forma písomná, ktorá môže byť zachytená buď v listinnej alebo elektronickej podobe. Pri elektronickej forme podania vo veci samej platí, že ak toto nie je autorizované podľa § 23 ods. 1 zákona o e-Governmente, súd naň od počiatku neprihliada ako na podanie písomné. Aby súd začal takéto podanie považovať za písomné podanie, môže dosiahnuť ten, kto ho podáva jedine tým, že ho v lehote do 10 dní od odoslania neautorizovaného elektronického podania podá znova ako autorizované elektronické podanie, alebo ho dodatočne doručí v 10-dňovej lehote v písomnej podobe. Ak k dodatočnému doplneniu nedôjde, podanie nemá účinky písomného podania a súd naň neprihliada. Súčasne platí, že ten, kto podáva podanie vo veci samej elektronicke bez autorizácie, má povinnosť sám odstrániť tento nedostatok, a to bez ďalšej výzvy súdu, teda na strane súdu nie je zákonom daná povinnosť vyzvať na dodatočné doručenie podania (pozri rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 223/2021).

20. Podmienkou elektronického podania je platná autorizácia podľa § 23 ods. 1 zákona o e-Governmente. V prípade, ak absentuje platná autorizácia podľa § 23 ods. 1 zákona o e-Governmente, ktorá je podmienkou samotného vzniku podania, hľadá sa naň, akoby nikdy nevzniklo. Zákonodarca tak ustanovil z dôvodu, aby chýbajúca autorizácia elektronického podania nebola „len“ chýbajúcou náležitosťou podania, ktorú je možné dodatočne odstrániť, ale aby bez nej podanie ani nevzniklo (pozri Komentár k § 25 zákona o e-Governmente, dostupný na <https://www.epi.sk>). Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ elektronické podanie nebolo úplné alebo bolo v zmysle platných osobitných predpisov nekorektné, má orgán verejnej moci právo odmietnuť takéto podanie, ako aj v danej veci nekonať, či konanie zastaviť (podľa § 125 ods. 2 CSP v spojení s § 23 ods. 1 a § 25 zákona o e-Governmente).

21. Vychádzajúc z vyššie uvedeného pokiaľ žalovaní 1/ až 3 / prílohu označenú ako Odvolanie proti rozsudku zo dňa 06. 04. 2022 svojho elektronického podania urobili bez autorizácie, absentuje tak v danom prípade zákonná podmienka samotného vzniku podania v zmysle § 23 ods. 1 zákona o e-Governmente, na ktoré sa potom hľadá akoby nikdy nevzniklo. Z uvedeného možno podľa názoru

dovolacieho súdu dospieť k záveru, že odvolanie žalovaných 1/ až 3/ bolo v posudzovanom spore doručené súdu ako neautorizovaná príloha autorizovaného elektronického podania označeného ako všeobecná agenda (rovnako pozri nálež II. ÚS 442/2021-41 a tam uvedené: „Podmienka zaručeného elektronického podpisu odvolania ako prílohy elektronického podania vyplýva najmä z § 23 ods. 1, § 24 ods. 5, ako aj § 25 zákona o e-Governmente.“). Zároveň toto autorizované elektronické podanie neobsahovalo náležitosti odvolania.

22. Dovolací súd s a preto stotožňuje s názorom dovolacieho súdu, že pokiaľ podanie žalovaných autorizované zaručeným elektronickým podpisom bez toho, aby obsahovalo náležitosti odvolania a zároveň príloha tohto podania, ktorá mala podľa zámeru právneho zástupcu žalovaných obsahovať náležitosti odvolania, nebola osobitne autorizovaná, nemožno takéto podanie právneho zástupcu žalovaných hodnotiť ako jednotné elektronické podanie autorizované podľa osobitného predpisu, a to zákona o e-Governmente. Príloha autorizovaného podania s označením Odvolanie proti rozsudku zo dňa 06. 04. 2022 predstavuje podanie vo veci samej doručené súdu v elektronickej podobe bez autorizácie, ktoré bolo v zmysle ustanovenia § 125 ods. 2 CSP potrebné doručiť súdu do 10 dní v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa zákona o e-Governmente, čo sa v posudzovanom spore nestalo. Je tak zjavné, že krajský súd postupoval v súlade s ustanoveniami CSP a zákona o e-Governmente. Dovolací súd preto v tejto časti uzatvára, že postup krajského súdu v súlade so zákonom nie je spôsobilý znemožniť strane sporu, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP.

23. Dovolací súd napriek vyššie uvedenému konštatovaniu, ale s ohľadom na podanie právneho zástupcu žalovaných autorizované zaručeným elektronickým podpisom bez obligatórnych, zákonom stanovených náležitostí odvolania alebo tiež blanketové odvolanie, upriamuje pozornosť na rozhodnutie veľkého senátu občianskoprávneho kolégia zo dňa 8. novembra 2023 sp. zn. 1VCdo/2/2023, v ktorom vyjadrený právny názor je pre senáty najvyššieho súdu záväzný (§ 48 ods. 3 CSP).

23.1. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 1VCdo/2/2023 vyslovil právny názor, že aj v prípade tzv. blanketového odvolania je dovolací súd povinný z úradnej moci rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať v rozsahu, či boli splnené procesné podmienky (§ 380 ods. 2 CSP). Ak dovolací súd v zmysle prieskumu podľa § 380 ods. 2 CSP nezistí vadu v procesných podmienkach, rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP, za použitia základných princípov uvedených v čl. 4 ods. 1 CSP, keď toto ustanovenie upravuje postup - spôsob rozhodnutia, najbližšie posudzovanej veci, a použitie tohto ustanovenia zároveň zodpovedá účelu a zmyslu uvedeného ustanovenia § 380 ods. 2 CSP vykonať prieskum procesných väd z úradnej moci dovolacieho súdu aj pri tzv. blanketových odvolaniach. Nie je pri tom možné aplikovať ustanovenie § 386 písm. d) CSP, podľa ktorého dovolací súd odvolanie odmietne, ak nemá náležitosti podľa § 363, ak pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať, vzhľadom na vyššie uvedenú povinnosť (teda povinnosť pokračovať) dovolacieho súdu preskúmať rozhodnutie súdu prvej inštancie.

24. Vzhľadom na vyššie uvedené, keď v danom spore podanie právneho zástupcu žalovaných autorizované zaručeným elektronickým podpisom bez zákonných náležitostí odvolania, dovolací súd nepreskúmal v zmysle vyššie uvedeného rozhodnutia veľkého senátu najvyššieho súdu sp. zn. 1VCdo/2/2023, t. j. v rozsahu, či boli splnené procesné podmienky (§ 380 ods. 2 CSP), je zrejmé, že dovolací súd nepostupoval z formálneho hľadiska správne, keď odvolanie žalovaných 1/ až 3/ odmietol, čím im odňal právo, aby na základe odvolania bolo nimi napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmané odvolacím súdom, t. j. týmto nesprávnym procesným postupom žalovaným znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo v tejto časti k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP.

25. Dovolacím súdom vyššie konštatovaná procesná vada zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť dovolania; zároveň je však tiež dôvodom, so zreteľom na ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie bez ďalšieho zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom procesnou vadou, nemôže byť považované za správne, dovolací súd sa už nezaoberal ďalšími dovolaciami

námietkami žalovaných 2/ a 3/.

26. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v zmysle týchto ustanovení zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu v zmysle výrokovej časti tohto rozhodnutia a vec mu vrátil na ďalšie konanie (mutatis mutandis rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6CdoPr/9/2023).

27. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

28. Pokiaľ dovolatelia svojím dovolaním napádajú výrok odvolacieho súdu, ktorým krajský súd zastavil odvolacie konanie (o odvolaní žalobkýň) z dôvodu späťvzatia odvolania podľa § 369 ods. 3 CSP, dovolací súd poukazuje na § 424 CSP podľa, ktorého dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

28.1. Z uvedeného ustanovenia výslovne vyplýva, že subjektom oprávneným podať dovolanie je (len) tá strana sporu (bez ohľadu na jej procesné postavenie), v ktorej neprospech bolo dovolaním napadnuté rozhodnutie vydané, inak povedané, na podanie dovolania je oprávnená (len) tá strana sporu, ktorá napadnutým rozhodnutím utrpela objektívnu ujmu na svojich právach. Výkladom uvedeného ustanovenia a contrario je možno dospieť k jedinému logickému záveru, že strana sporu, v neprospech ktorej dovolaním napadnuté rozhodnutie nevyznelo, a ktorá nebola týmto rozhodnutím dotknutá na svojich právach (napr. nebola jej uložená žiadna povinnosť, resp. žiadne plnenie alebo obmedzenie), nie je oprávnená podať dovolanie.

28.2. V tomto konkrétnom prípade podali žalovaní 2/ a 3/ dovolanie i proti výroku uznesenia, ktorým odvolací súd zastavil konanie o odvolaní žalobkýň (prvý výrok).

28.3. Dovolací súd konštatuje, že dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v uvedenom prvom výroku nevyznelo v neprospech dovolateľov, teda nedošlo ním k žiadnemu zásahu do ich subjektívnych práv (nebola im uložená žiadna povinnosť, resp. žiadne plnenie alebo obmedzenie), preto v zmysle ustanovenia § 424 CSP žalovaní 2/ a 3/ nie sú osobami oprávnenými podať proti výroku odvolacieho súdu, ktorým zastavil konanie o odvolaní žalobkýň (prvý výrok) dovolanie.

28.4. Keďže dovolanie proti výroku uznesenia odvolacieho súdu, ktorým bolo zastavené konanie o odvolaní žalobkýň, bolo podané neoprávnenou osobou (žalovanými 2/ a 3/), preto dovolací súd dovolanie žalovaných 2/ a 3/ proti výroku uznesenia odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 447 písm. b) CSP odmietol.

29. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.